

Posoški razvojni center

Nelektorirano

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM

GRADIMO ZA JUTRI

POSOŠKI RAZVOJNI CENTER

ZBIRKA IZOBRAŽEVALNIH PROGRAMOV POSOSKEGA RAZVOJNEGA CENTRA

Program: **GRADIMO ZA JUTRI**

Leto nastanka programa: **2014**

Leto pilotne izvedbe: 2014/2015

Avtorji: Patricija Rejec (PRC), Irena Hlede (GBC), dr. Nevenka Bogataj (ACS), Mateja Kutin (PRC)

UVOD

Posoški razvojni center, kot slovenski partner v projektu AlpBC, v alpskem delu zahodne Slovenije in širše spodbuja ter promovira trajnostno gradnjo. S tem želimo spodbuditi tovrstno gradnjo, in sicer kot vir identitete omenjenega geografskega območja, povezovanja ponudnikov tovrstnih materialov in storitev, pa tudi ustvarjanja novih poslovnih priložnosti za samostojne podjetnike, mala in srednje velika podjetja itd.

Največja dodana vrednost je uporaba lokalnega materiala, ki ga s pomočjo lokalnih podjetnikov predelamo v končni izdelek in ponudimo trgu. S tem namenom smo razvili tudi izobraževalni modul Gradimo za jutri. Gradnja se namreč začne z idejo, od te pa je zelo veliko odvisno, kaj bo na koncu nastalo. Postopki načrtovanja, pridobivanja dovoljenj, izvedbe in ne nazadnje rabe objekta ... vse to sodi v življenjski cikel, ki povezuje različne akterje.

Program oziroma modul izpopolnjevanja spodbuja soočanja, iskanje rešitev in povezovanje izvajalcev v kontekstu trajnostne gradnje v regiji. Program obsega šest tematik:

1. Soočanja s trajnostno gradnjo.
2. Gradbena identiteta/ kultura Zgornjega Posočja in Idrijsko-Cerkljanskega (tipologija, tradicionalni gradbeni materiali, energetska učinkovitost itd.).
3. Ponovna uporaba tradicionalnih gradbenih materialov.
4. Novogradnja in obnova.
5. Povezovanje in sodelovanje izvajalcev tovrstne gradnje (načrtovalci, arhitekti, obrtniki, samostojni podjetniki itd.).
6. Spoznavanje primerov dobrih praks novogradenj in obnov v alpskem prostoru.

Program je prvenstveno namenjen izvajalcem in potencialnim izvajalcem trajnostne gradnje. Prilagojen model programa je uporaben tudi za druge ciljne skupine, kot odločevalce, lastnike nepremičnim, investitorje, izobraževalce odraslih itd. Ključno je le aktivno sodelovanje udeležencev, ki naj se v raziskovanje in razumevanje izbranih pojavov vključijo osebno, aktivno in z različnih perspektiv (ekonomskega, ekološkega in družbenega). Splošni cilji programa so:

- spoznati izbrane domače in tuje primere trajnostne gradnje in obnove,
- ozavestiti ozadja/življenjskega cikla (izbranih) materialov, objektov itd.,
- kritično ovrednotiti lastno vsakodnevno delovanje in
- opredeliti konkretne možnosti povezovanja in sodelovanja ter aktiviranja (domačega) okolja.

Pogoji za udeležbo:

- prebrana predlagana literatura;
- pripravljenost na soočanje s svojimi lastnimi vzorci delovanja;
- pripravljenost na proaktivno participacijo.

ZGRADBA PROGRAMA:

Naslov	GRADIMO ZA JUTRI
Kraj izvedbe	Učilnica Posoškega razvojnega centra (po potrebi drug prostor) in teren
CILJI	- Udeleženci se osredotočijo na svoj osebni odnos do tematike trajnostne gradnje, - spoznajo trajnostno grajeno okolje, sodobne zahteve kakovostnega bivanja in tradicionalne gradbene materiale, - soočijo se z življenjskim ciklom materialov, objektov in vrednotenjem certificiranja trajnostne gradnje, - razmislijo in se soočijo s svojimi lastnimi vzorci delovanja, - izmenjajo si poglede in mnenja, - ozavestijo pomembnost sodelovanja in povezovanja v lokalnem okolju in širše, - soočijo se z izzivom kako oživiti lokalno ekonomijo. Kje začeti?, - s kritičnim in ustvarjalnim razmišljanjem v lokalnih, državnih, evropskih in svetovnih okvirih predlagajo konkretne akcijske cilje v skladu z metodo korak za korakom.
Št. udeležениh	10–30
PREDAVATELJI in reference	Predavatelji morajo poznati ključna področja trajnostnega razvoja in trajnostne gradnje, poznati morajo aktualna okoljska in družbena vprašanja ter procese za njihov nastanek, kar je razvidno iz njihovih referenc.
MENTOR in njegove reference	Moderator mora dobro: - poznati ključna področja trajnostnega razvoja, kar dokaže z referencami, - poznati mora aktualna okoljska in družbena vprašanja na nacionalni ravni, izbrane primere na lokalni ravni ter posamične tudi z globalne ravni, - obvladati mora mentorske metode dela. V kolikor mentor nima referenc s področja trajnostnega razvoja, lahko delo po skupinah izvede skupaj s predavateljem, ki ima tovrstno znanje.

IZOBRAŽEVALNI SKLOPI in METODE DELA	A. STROKOVNA PREDAVANJA (8 ur): spoznavanje trajnostno grajenega okolja, sodobnih zahtev kakovostnega bivanja in tradicionalnih gradbenih materialov, življenjskega cikla materialov, objektov in vrednotenja certificiranja trajnostne gradnje. B. STROKOVNA EKSURZIJA (dvodnevna): spoznavanje izbranih primerov domače in tuje trajnostne gradnje in obnove. C. POVEZOVANJE V REGIJI (od 8 do 12 srečanj): projektno učenje na primeru izbranega cilja, ki ga skupina želi doseči, z izvedbo akcijskega cilja.
---	--

VIRI - priporočeno branje

1. **Patricija Rejec, Mateja Kutin, Miro Kristan (ur.). Gradimo za jutri. Priročnik za trajnostno gradnjo s katalogom ponudnikov.** Posoški razvojni center (2014).

Trajnostna gradnja je posodobitev tradicionalne gradnje, ki se je oblikovala v skladu z v okolju razpoložljivimi materiali in na način, ki je optimiral udobje uporabnikov. Vsebina priročnika: 1. Tradicionalni gradbeni materiali Zgornjega Posočja in Idrijsko-Cerkljanskega, 2. Trajnostno grajeno okolje, 3. Zdrava hiša – sodobna zahteva kakovostnega bivanja, 4. Trajnostni gradbeni materiali, 5. Vrednotenje in certificiranje trajnostne gradnje, 6. Katalog ponudnikov trajnostnih gradbenih materialov in storitev. V pdf dostopen na http://www.prc.si/publikacije/ostale-publikacije/gradimo-za-jutri_2

2. **Miro Kristan (ur.). Pasivna hiša Posočja.** Posoški razvojni center (2012).

Knjiga Pasivna hiša Posočja je nastala ob zaključku triletnega projekta Enerbuild, v okviru katerega je bil razpisan javni arhitekturni natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve za pasivne hiše širšega območja Posočja. Prispelo je 24 rešitev za vse tri stavbne tipe: bovško, kobariško-tolminsko in škofjeloško-cerkljansko hišo. Nagrajene rešitve, ki jih najdemo v knjigi, predstavljajo dobro izhodišče za investitorje, pomoč za projektante, stroki pa so nakazale pot, ki ji bo arhitektura v prihodnje mogoče sledila. V pdf dostopen na <http://www.prc.si/publikacije/ostale-publikacije/pasivna-hisa-posocja>

3. **Film Ekonomija sreče** <http://vimeo.com/ondemand/ekonomijasrece> (možnost izbire slovenskih podnapisov, za ogled potrebno plačati 2 \$). Film opisuje današnji svet: na eni strani vlade in velika podjetja, ki še naprej spodbujajo globalizacijo in konsolidacijo moči korporacij, na drugi pa ljudi po vsem svetu, ki se upirajo tem politikam in začenjajo oblikovati zelo drugačno prihodnost: skupnosti se združujejo, da bi ponovno zgradile svet po meri človeka - ekonomiji lokalizacije.

UTRINKI IZ PILOTNE IZVEDBE IZOBRAŽEVANJA:

1. STROKOVNA PREDAVANJA (Bovec, 8.10.2014), vključenih 24 oseb (podrobnosti glej prilogo)

2. DVODNEVNA STROKOVNA EKSURZIJA (Slovenija in Avstrija, 24. – 25. 10. 2014), vključenih 28 oseb (podrobnosti glej prilogo)

3. **POVEZOVANJE V REGIJI (Tolmin, pomlad 2015), izvedenih 9 srečanj, vključenih 10 oseb.**

4. **IZVEDBA AKCIJSKEGA/PROMOCIJSKEGA CILJA (Zatolmin, 16. 5. 2015), vključenih 34 oseb**

PRILOGE

Gradimo za jutri

VABIMO VAS NA STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE S TRŽNICO PONUDNIKOV TRAJNOSTNE GRADNJE

sreda, 8. oktober 2014
Sterničeva hiša Bovec

Strokovni dogodek je osredotočen na trajnostno gradnjo in obnovo z vidika uporabe gradbenih materialov in storitev na območju Alp v luči bivalnega udobja, energetske učinkovitosti, prepoznavanja poslovnih priložnosti ter povezovanja oziroma sodelovanja.

Nanj ste vabljeni vsi, ki ste vpeti v procese obnov in novogradenj, poleg tega pa tudi tisti, ki vas ta tematika zanima.

PROGRAM:

9.30–10.00: Zbiranje ob kavi

10.00 – 13.00: Predavanja

1. Stojan Habjanič: Tradicionalni gradbeni materiali

- a) Iz narave nekoč, iz narave tudi danes
- b) Ekologija – ekonomija:
 - sta navedena pojma res v nasprotju
 - ekološke značilnosti materialov
 - vplivi na zdravje
- c) Regionalno prisotne surovine
- d) Sodobni bio gradbeni materiali in izdelki
- e) Primeri iz prakse

2. Mojca Gregorski: Izzivi, vidiki in načini povezovanja na primeru projekta Chameleon kot uvod v delavnico o dobrih praksah povezovanja in sodelovanja

3. Predstavitve priročnika Gradimo za jutri – Priročnik za trajnostno gradnjo s katalogom ponudnikov

13.00–14.00: Poslovna tržnica ponudnikov trajnostnih materialov in storitev s prigrizkom

Kontakt za dodatne info: Patricija Rejec, 05 38 41 506 ali patricija.rejec@prc.si.

Projekta AlpBC in CABEE, ki se izvajata v okviru programa Alpine Space, sta sofinancirana s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj.

PRIJAVA:

Prijavite se najkasneje do petka, 3. oktobra 2014, na e-poštni naslov patricija.rejec@prc.si ali po telefonu na št. 05/ 38 41 506. **Podjetniki, ki bi želeli svojo poslovno dejavnost predstaviti na tržnici ponudnikov nam to ob prijavi zapišite oziroma povejte.**

O predavateljih

Inženir gradbeništva **Stojan Habjanič** je dejaven na področju biološke gradnje, ekologije prostora in energije stavb. V letih svojega dela se je srečal s številnimi izzivi, novimi in pozabljenimi znanji. Rdečo nit njegovega delovanja lahko označimo s pojmi: interdisciplinarnost, radovednost, narava, nenehno novi izzivi, večno učenje.

Na področju zdrave in varčne gradnje je v Sloveniji dobesedno oral ledino.

Prevaja literaturo, piše tekste, projektira, izobražuje inženirje, arhitekte, obrtnike in investitorje, sodeluje na številnih konferencah in seminarjih, izvaja gradbena dela, vodi delavnice z neposrednimi prikazi ... in še bi lahko naštevali.

Arhitektka **Mojca Gregorski** in studio Modular, v okviru katerega deluje, sta v arhitekturnih krogih dobro poznana, saj sta večkrat opozorila nase s kakovostnimi izvedbami, ki so dobile nominacijo celo v najuglednejših evropskih arhitekturnih logih, kot so tisti za nagrado Mies van der Rohe.

Njen posebno uspešen in odmeven je bil projekt Vrtec v Kidričevem, s katerim si je ustvarila ime za nadaljnja podobna naročila. Podjetniška ideja je bila enostavna in jasna: trgu ponuditi paket svetovanja, načrtovanja, izvedbe, energetike in financiranja, vse pod enotnim modelom, ki so ga zaradi njene sposobnosti prilagajanja različnim situacijam kasneje poimenovali Chameleon.

Organizator srečanja: Posoški razvojni center

Projekta AlpBC in CABEE, ki se izvajata v okviru programa Alpine Space, sta sofinancirana s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Strokovna ekskurzija

GRADIMO ZA JUTRI

DANAŠNJI IN JUTRIŠNJI GRADBENI MATERIALI TER VIDIKI IN NAČINI POVEZOVANJA

Izhodišče

Dvodnevna strokovna ekskurzija z ogledom dobrih praks: izbrani primeri obnov in novogradenj zasebnih in javnih stavb različnih namembnosti.

PRVI DAN – petek, 24. oktober

8.00 – Odhod iz Tolmina

10.00 – 12.30: Ogledi in predavanje v Bohinjski Bistrici

- **Bohinj Park ECO Hotel** (nosilec certifikata Green Globe): trajnostni model hotela, certifikati, zasnova objekta, sodelovanje z lokalnim okoljem, dobra praksa
- **Kolesarska pot v Bohinju**: ogled tipičnega dela poti – izbrane točke
- Odhod proti Bledu (12.30)

13.00–15.00: Ogledi na Bledu

- **Garden Village**: kosilo in ogled enega izmed najnovejših glamping naselij
- **Gozdne vile** – Kamp Bled: ogled objektov glampinga Gozdne vile
- Odhod proti Lučah (15.00)

17.00–18.00: Ogledi v Lučah

- **Hiša Raduha**: ogled trajnostne prenove kozolca in gospodarskega poslopja v objekta visoke nastanitvene ponudbe, pogostitev – Okus z okusom

18.30–21.30: Podjetniško srečanje v Solčavi

- Večerja v Centru za turizem in trajnostni razvoj Solčavske
- **Večerno podjetniško srečanje** z lokalnimi ustvarjalci trajnostnega razvoja: arhitekti in podjetniki iz skupine Logične hiše ter **moderiran pogovor** na temo načinov povezovanja med različnimi akterji, ki delujejo v procesu gradnje, z **razpravo**
- **nočitev v dvoposteljnih sobah** v penzionih v Solčavi in neposredni bližini

KOLESARSKA POT BOHINJ je previden poseg v občutljivo krajino

GLAMPING? Glamour + camping
Gozdne vile v kampu Bled

HIŠA RADUHA – »Štala«, preurejena v nadstandardne trajnostne apartmaje

Projekt AlpBC, ki se izvaja v okviru programa Alpine Space, je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj.

DRUGI DAN – sobota, 25. oktober

8.00–10.00: Solčava

- Zajtrk v centru Rinka: predstavitev koncepta trajnostnega turizma
- Ogled naselja in izdelkov tradicionalnih obrti
- Odhod proti Železni Kapli preko Pavličevega sedla (10.00)

11.30–14.00: Ogledi in predavanje v Železni Kapli

- izkušnje Železne Kaple z vzpostavljanjem trajnostnega razvoja in ekološkega gospodarstva ter povezovanja z industrijo in o prenosu njihovih izkušenj na celotno Koroško
- Kosilo v gostilni Podobnik
- Odhod proti Šmohorju/Hermagor (14.00)

15.00–16.30: Ogledi v Šmohorju

- Osnovna šola v Šmohorju: ogled objekta z arhitektom
- Povratek v Tolmin (16.30)

19.30: Predviden prihod v Tolmin

Večnamenski center Rinka

Šolsko-športni objekt Hermagor

CENA: udeležba na strokovni ekskurziji je za udeležence brezplačna, saj je sofinancirana s strani projekta AlpBC.

SOFINANCIRANI STROŠKI po programu: prevoz, nastanitev v dvoposteljnih sobah po dve osebi (v kolikor vam takšen način prenočevanja predstavlja resno težavo me prosim pokličite na 05/ 38 41 506), prehrana, predavanja in ogledi, moderiranje podjetniškega srečanja, organizacija in koordinacija.

NESOFINANCIRANI STROŠKI, ki jih udeleženci krijejo sami: pijača ob obedih, doplačilo za prenočevanje v enoposteljni sobi (po predhodni najavi in potrditvi).

PRIJAVA:

Prijavite se najkasneje do ponedeljka, 22. septembra 2014, na priloženi prijavnici. Skenirano pošljite na e-poštni naslov patricija.rejec@prc.si ali po klasični pošti na Posoški razvojni center, Trg tigrovcev 1, 5220 Tolmin, za Patricijo Rejec).

Organizator, Posoški razvojni center, si pridržuje pravico do manjših sprememb programa ekskurzije.

Projekt AlpBC, ki se izvaja v okviru programa Alpine Space, je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj.

energija
cilj lokalno
odločitev
zgled
načrtovanje
ekološko
obnova
usposabljanje
lepo
duša
proces
korak naprej
trajnostna gradnja
certificiranje
moderno
čisto
dediščina
gradimo
za jutri
kakovost bivanja
učinkovitost
počutje
zdravje
udobje
prihodnost
izbira
dom
tehnologija
smernice
značaj
arhitektura
izvedba
znanje
lokalni materiali
nadzor
uporabnost

Odprta vrata hiše RUTA(R)

in pogovori o trajnostni gradnji

Zatolmin, 16. maj 2015, ob 10. uri

Prijave in informacije: patricija.rejec@prc.si • mateja.kutin@prc.si

